

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 134. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094324048/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

musik den store musik, som man hjemme i Danmark kun mødte sporadisk i de få koncertsale og ellers gennem de utallige og tit fattige klaverudtog af de store værker, som borgerskabets dotre underholdt familien med, før grammfonden og andre musikmaskiner bragte virtuoserne ind i stuen. Jeg tror ikke, man kan overvurdere oplevelsen af den måske daglige adgang til værker af Bach og Beethoven, som Hjortø havde under sit Frankrigsophold. Det er de to komponister, han oftest omtaler, men også Händel satte han højt. Derfor er det en god forside, Johannes Holbek har skabt til bogen, og derfor er det rigtigt, at hans debut havde musikalsk titel, »Rapsodi« som sagt. Teksten begynder i øvrigt med ordene »Nu vil jeg være forfærdelig fræk, for der er ingenting, jeg er bange for«. Sidan taler den, der om sig selv ved, at hun bringer nyt. Og samtidig er det karakteristisk derved, at han siger, han er fræk i stedet for at demonstrere det – det sker senere i teksten – for Hjortøs er evigt reflekterende og derfor en ulykkelig elsker af umiddelbarheden, analytiker mere end ekstater.

Johannes Holbek var en vild kunstner, vor mest lidenskabelige symbolist, og internationalt kendt inden sin tidlige død som kun 31-årig i 1903 som følge af sin sygdom. Hans rige, udviklede tegninger eller enkle, surrelle tuschtegninger viser en verden på grænsen af det normale, ofte hmsides grænsen. Man kan gå vild i hans verden af halvt overnaturlige væsener. Nogle gange optræder der i baggrunden af de strømmende billeder en påfaldende dagligdags person eller blot et skuende øje, der antyder dualismen mellem en betragende bevidsthed og den skabte verden. Dette splittelsestema kan føre til vanvid – Holbek var skizofren – eller til intellektualiseret distance, Hjortøs vej.

Musikken og kunsten er på mange måder blevet næsten for dagligdags for os med alle vore medier. Bondedrengen Hjortø i Paris blev ramt af begge dele med så stor kraft, at han måtte overgive sig til digtningen. Men alligevel ikke helt. I sin vilde debut styrer han sit sprog så meget, at det er stavet meget radikalt og konsekvent moderne, langt mere avanceret end vi er nået med vore retskrivningsreformer nu mere end 100 år senere. Selv når ånden har rusket hårdt i ham, har han besindet sig på at stave